Beleidskader Subsidie gemeente Borne

Inleiding

Gemeenten verstrekken subsidie volgens de mogelijkheden die de wet aan hen geeft in de Gemeentewet (art 147, bevoegdheid om verordeningen te maken) en in de Algemene Wet Bestuursrecht (hoofdstuk 4.2 Subsidies). Zonder wettelijke grondslag in de vorm van een subsidieverordening, is het erg moeilijk om subsidies te kunnen geven. Subsidiering is één van de financieringsinstrumenten die een gemeente ter beschikking staan voor het (ontwerpen en uitvoeren van) beleid.

> *Onder subsidie wordt verstaan: de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten. (art 4.21 Algemene Wet Bestuursrecht)*

Dit beleidskader geeft de richtlijnen aan voor het subsidiebeleid, de nieuwe algemene subsidieverordening Borne en de nader op te stellen subsidieregelingen, waar alle subsidies van de gemeente Borne, onder komen te vallen.

Waarom een kadernota Subsidie?

De huidige subsidieverordeningen worden vooral gebruikt voor subsidies in het sociaal domein. Tegelijkertijd worden er subsidies vanuit andere beleidsterreinen verstrekt die prima onder een gemeentebrede algemene verordening zouden passen.

Vanuit de maatschappij worden nieuwe en meer flexibele vormen van samenwerking en financiering gevraagd. Zoals bij de verschillende fondsen in Borne. Of vanwege het Uitdaagrecht.

Het huidige subsidieproces wordt als complex, niet eenduidig en niet effectief ervaren:

- In de Waarderingssubsidieverordening en de Verordening Arrangementsubsidie staan veel verschillende beleidsdoelen en geen afwegingskader. Het is niet duidelijk waar precies subsidie voor aangevraagd kan worden.
- Er zijn meerdere incidentele subsidies en fondsen voor dezelfde doelen en activiteiten op het gebied van evenementen (het Ondernemersfonds, stichting Bornse evenementen en de waarderingssubsidie).
- Inwoners en organisaties weten niet altijd waar ze terecht kunnen en wat ze moeten doen om subsidie te kunnen krijgen of een financiële bijdrage van één van de lokale fondsen.
- Medewerkers weten niet altijd van elkaar of van de fondsen, wie voor hetzelfde project een subsidieaanvraag behandelt.
- Medewerkers vragen zich af of het subsidieproces eenvoudiger kan.

Het is lastig om de verordeningen resultaatgericht in te zetten vanwege de uiteenlopende doelen die niet zijn uitgewerkt naar resultaten, activiteiten en afwegingskader.

Het vermoeden bestaat ook dat er financiële bijdragen door de gemeente worden gegeven, die mogelijk onder het subsidiebegrip vallen. Voorbeelden daarvan zijn de nieuwjaarsbijeenkomst (in het verleden) en wijk- en buurtactiviteiten.

Daarnaast is binnen het Sociaal Domein het project resultaatgericht subsidiëren gedefinieerd, om de afzonderlijke subsidies bij te laten dragen aan de overstijgende doelen en resultaten van de Visie Sociaal Domein. Het is wenselijk voor alle subsidies om doelen en resultaten te formuleren en dit nader uit te werken in regelingen zodat alle subsidies een efficiënte en eenduidige bijdrage leveren aan de maatschappelijke doelen van de gemeente.

Wat willen we bereiken?

De volgende doelen voor het subsidiebeleid zijn geformuleerd:

Heldere, eenduidige, flexibele en efficiënte subsidieregels die ruimte bieden aan initiatieven voor de hele gemeente. Deze regels zijn transparant en resultaatgericht. Samen met maatschappelijke partners, ondernemers en inwoners doelgericht werken aan maatschappelijke opgaven en resultaten. Het subsidiewerkproces wordt vereenvoudigd voor medewerkers en aanvragers.

Kaders

De kaders voor subsidies zijn;

1. De gemeente Borne verstrekt subsidie op basis van de Algemene subsidieverordening gemeente Borne 2024. Onder deze algemene subsidieverordening worden/zijn verschillende subsidieregelingen opgesteld. In de Algemene verordening gemeente Borne 2024 staan de regels over het subsidieproces op hoofdlijnen, over de reikwijdte in de vorm van de begrotingsprogramma's, over de bevoegdheden van het college, over aanvragen, over verleningen en vaststellingen, termijnen, weigeringsgronden, en over reserve en vermogensvorming. Deze nieuwe Algemene subsidieverordening gemeente Borne 2023 vervangt de huidige algemene subsidieverordening. De Subsidieverordening arrangementsubsidies en de Verordening Waarderingsubsidies worden de komende jaren vervangen door inhoudelijke subsidieregelingen per programma, beleidsterrein of onderwerp. Deze nieuwe subsidieregelingen kunnen door het college van burgemeester en wethouders worden vastgesteld met de nieuwe Algemene Subsidieverordening gemeente Borne 2024 als grondslag.

2. Er wordt alleen subsidie verleend voor kosten van subsidiabele activiteiten die bijdragen aan de gemeentelijke doelen. De weigeringsgronden in de verordening geven een afbakening van de subsidiabele kosten. Dit wordt per subsidieregeling verder uitgewerkt.

3. Meer ruimte voor flexibiliteit, creativiteit, vertrouwen en samenwerking.
   In de nieuwe Algemene Subsidie Verordening gemeente Borne 2024 zijn hiervoor meer mogelijkheden geboden. Er zijn andere financieringsafspraken mogelijk, afhankelijk van de situatie, de partijen en het gewenste resultaat. Per subsidieregeling wordt nader onderzocht hoe de samenwerking plaats vindt met ondernemers, maatschappelijke partners, fondsen en betrokkenen om samen de gewenste resultaten te behalen. Er vindt meer interne en externe samenwerking plaats aan de hand van programma- of beleidsdoelstellingen.

4. Voor de egalisatiereserve geldt een maximumbedrag van 20% van de verleende subsidie.
   Voor subsidieontvangers met een structurele boekjaar- of kalenderjaarsubsidie, hoger dan € 50.000 kan bepaald worden dat zij een egalisatiereserve mogen opbouwen. Het maximum van 20% van de verleende subsidie, als totaal voor de egalisatiereserve, is nieuw in deze verordening.

5. Elk jaar wordt een verslag opgesteld over alle verstrekte subsidies. Dit is een verplichting uit de Algemene wet bestuursrecht[1].

6. De nieuwe subsidieregelingen gaan in op de (maatschappelijke) doelen, resultaten, inhoud, proces en de subsidiabele kosten. Een subsidieregeling draagt bij aan de realisering van de doelstellingen uit de begrotingsprogramma's en/of beleidsdoelstellingen. De mogelijke inhoudelijke doelen, resultaten en activiteiten waarvoor subsidie gegeven kan worden, vloeien voort uit het bijbehorende beleid en/of begrotingsprogramma. Bij alle nieuwe subsidieregelingen wordt nagegaan of de subsidie ook kan bijdragen aan één of meer van de volgende doelstellingen: duurzaamheid, social return, inclusie, diversiteit, toegankelijkheid van activiteiten voor mensen met een beperking en de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goal (SDG's, zie bijlage1, de SDG's zijn wereldwijde doelen opgesteld door de VN en omarmt door de VNG en veel Nederlandse gemeenten.) Is dit mogelijk, dan kunnen aan deze subsidie 'extra' verplichtingen verbonden worden ter bevordering van die doelstelling(en).

7. Voor het eenduidig en resultaatgericht opstellen geldt het principe "geld volgt inhoud". Daarbij is een duidelijke afbakening in de subsidieregelingen van belang. Zoals voor evenementen; zijn ze bedoeld om toeristen en/of inwoners aan te trekken in het kader van vrijetijdseconomie, culturele (of cultureel erfgoed) activiteiten te stimuleren, of de samenredzaamheid en leefbaarheid voor inwoners te vergroten? Door deze doelen duidelijk van elkaar te scheiden in verschillende subsidieregelingen wordt het voor iedereen eenduidig.

8. We vragen niet meer verantwoording over de subsidie dan nodig is om een rechtmatige en doelmatige besteding te borgen.
   Waar nodig kunnen de subsidieregelingen aangevuld worden met beleidsregels, werkinstructies of procesbeschrijvingen. Per subsidieregeling worden de resultaten bepaald en hoe de resultaten behaald moeten worden, wie kan aanvragen, wanneer aangevraagd kan worden, hoe de subsidiabele kosten, subsidieberekening of vaststelling eruit zie(t)(n), hoe de regels voor de subsidieverdeling eruit zien, welke criteria gemeten moeten worden, samenwerkingsvoorwaarden en de voorwaarden voor het subsidieplafond of hoe die bekend worden gemaakt. Er wordt een algemeen format voor de subsidieregelingen opgesteld, zodat elke regeling een gelijke vorm kent, de inhoud echter kan verschillend zijn.

   De met de subsidie te behalen en te meten resultaten zijn mede afhankelijk van de mogelijkheden van de ontvangers (bv vrijwilligers of professioneel/ grote of kleine organisatie) en het te subsidiëren bedrag. Voor specifieke categorieën subsidieontvangers, zoals kleine vrijwilligersorganisaties wordt een collectief algemeen beschreven resultaat in de subsidieregeling beschreven, zonder resultaatverplichtingen voor de subsidieontvangers of alleen een verantwoordingsverplichting op aantallen deelnemers/gebruikers/enz.

   De samenwerking met lokale fondsen en (lokale) initiatiefnemers voor het behalen van maatschappelijke doelen, worden in een subsidieregeling vervat met een adviesfunctie voor het bestuur van het (de) fonds(en).

9. Elke subsidieregeling wordt na 5 jaren geëvalueerd op doelmatigheid aan de hand van het collegeakkoord, raadsakkoord en begroting.
   In de subsidieregeling wordt bepaald wanneer en hoe geëvalueerd wordt. Als uit de evaluatie blijkt dat de doelen niet behaald worden of als er geen subsidie meer nodig is voor de gewenste doelen wordt de subsidieregeling gewijzigd of ingetrokken.

10. Subsidies worden geïndexeerd aan de hand van de uitgangspunten van de gemeentebegroting.
    Volgens de gemeentebegroting kan de Index Materiele Overheids Consumptie (IMOC) gevolgd

1. [1] Vanwege de verplichting in art 4.23 lid 4 van de Algemene wet bestuursrecht.

worden voor subsidies. Door de IMOC toe te passen, volgen de uitgaven vanuit de gemeentebegroting de ruimte in de uitkering van het gemeentefonds voor de gemeente Borne. In de nog op te stellen subsidieregelingen wordt de berekeningssystematiek voor de desbetreffende subsidie beschreven. Daarin mag afgeweken worden van de IMOC, als de aard van de kostensoorten van de subsidieontvangers daartoe noodzaakt, zoals voor salaris- en huisvestingskosten.

11. Het subsidiewerkproces voor medewerkers en voor subsidieaanvragers wordt vereenvoudigd. De mogelijkheden hiervoor worden de komende jaren cyclisch onderzocht en bijgestuurd. Alle informatie die relevant is voor subsidieaanvragers wordt gebundeld en uitgebreid beschreven op www.borne.nl.

12. Vanuit het perspectief van de regiegemeente, kan er een mogelijkheid gecreëerd worden om alle budgetten van fondsen, incidentele subsidies en waarderingssubsidies en subsidiewerkzaamheden onder te brengen in een lokale gemandateerde 'subsidiestichting'. Dit moet nader onderzocht worden. (Een subsidiestichting is een (lokale) stichting die door het college gemandateerd wordt om namens het college de subsidiewerkzaamheden uit te voeren volgens de algemene subsidieverordening en enkele of meerdere subsidieregelingen. Via een subsidiestichting kunnen verschillende financiële stromen gebundeld worden.)

BIJLAGE 1

Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals/SDG's)

